

FEDERACJA STOWARZYSZEŃ SŁUŻB MUNDUROWYCH RP

ZARZĄD

00-102 Warszawa, ul. Marszałkowska 115, lok. 368

e-mail: sekretariatfssm@op.pl

KRS 0000342738

NIP 113-28-26-105

Zarząd
Federacji Stowarzyszeń
Służb Mundurowych RP

L.dz. 62/2017

Warszawa, dnia 15 marca 2017 r.

Minister
Spraw Wewnętrznych
i Administracji
ul. Stefana Batorego 5
02-591 Warszawa

WNIOSEK

O UDOSTĘPNIENIE INFORMACJI PUBLICZNEJ

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy o dostępie do informacji publicznej z dnia 6 września 2001 r. (Dz. U. Nr 112, poz. 1198), zwracam się o udostępnienie informacji, która będzie odpowiedzią na niżej postawione pytanie:

Na jakiej podstawie faktycznej i prawnej w piśmie skierowanym do Marszałka Sejmu, będącym odpowiedzią na interpelację nr 9699 posłanki Platformy Obywatelskiej – Pani Joanny Frydrych z dnia 26 stycznia 2017 r. napisano:

- 1) „Zawarte w dyspozycji przepisu art. 8a ust. 1 ustawy wyrażenia „krótkotrwała służba”, „rzetelne wykonywanie (zadań i) obowiązków” oraz „szczególnie uzasadniony przypadek” mają przy tym charakter **klauzul generalnych**...” ?
- 2) „Definicja ustawowa powyższego pojęcia [**państwo totalitarne**] została zawarta w art. 13b ust. 1 ustawy, w myśl którego za „służbę na rzecz totalitarnego państwa” uznaje się służbę od dnia 22 lipca 1944 roku do dnia 31 lipca 1990 roku w cywilnych i wojskowych instytucjach i formacjach wymienionych w tym przepisie...” ?

Pytania wynikają z następujących faktów:

1. W aktach prawnych można znaleźć przepisy, które w sposób świadomy są określone nieprecyzyjnie, wskazujące na potrzebę uwzględniania kryteriów pozaprawnych przy dokonywaniu oceny działań lub zaniechań, czy też podejmowaniu decyzji na ich podstawie. Są to tzw. „klauzule generalne”. Klauzule generalne mają więc miejsce wtedy, gdy w przepisach jest mowa np. o dobrej wierze, należytej staranności albo też znajdują się odesłania do pozaprawnych porządków normatywnych, np. zasad współżycia społecznego. Co do ogólnej zasady wynika to z § 155 ust. 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej”.
2. Art. 8a wprowadzony na mocy ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji (...) do ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji (...), jest jednostką redakcyjną tekstu zawierającego przepis prawny ww. ustawy, będącej bez wątpienia elementem prawnego systemu ubezpieczeń społecznych. Natomiast normy prawa

ubezpieczeń społecznych są częścią składową prawa zabezpieczenia społecznego, mającego charakter odrębnej gałęzi prawa. W konsekwencji stosunki prawne powstające na gruncie obowiązywania tych norm należą do kategorii stosunków prawa zabezpieczenia społecznego, nie zaś do spraw wynikających ze stosunków z zakresu prawa cywilnego w znaczeniu materialnym.

3. Autor odpowiedzi na ww. interpelację, przywołując ogólną definicję „klauzul generalnych” oraz uzasadniając potrzebę ich stosowania w interpretacji treści art. 8a ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. *o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji (...)*, **minął się z prawdą w sposób zasadniczy**. Otóż przepisy ubezpieczeniowe (jak wyżej wspomniano) tworzą odrębną dziedzinę prawa i mają charakter bezwzględnie obowiązujący. Powinny być przestrzegane w jednakowy sposób w stosunku do wszystkich podmiotów. Z tych właśnie powodów przy ich stosowaniu organ emerytalny (w tym przypadku Minister), wbrew temu co napisano w odpowiedzi na interpelację, nie może mieć na uwadze klauzul generalnych, np. zasad współżycia społecznego. Należy jednoznacznie stwierdzić, że **w prawie ubezpieczeń społecznych nie stosuje się klauzul generalnych zasad współżycia społecznego** (por. Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 października 2009 r. [sygn. akt II UK 81/2009]). Analogiczne stanowisko zajął SN w uchwale siedmiu sędziów z 21 kwietnia 2010 r. (sygn. akt II UZP 1/10), gdzie stwierdził, że „wykładnia przepisów prawa ubezpieczeń społecznych z uwzględnieniem reguł słuszności (zasad współżycia społecznego) jest wykluczona”.
4. Przywołany przez autora odpowiedzi na ww. interpelację fragment uzasadnienia wyroku SN z dnia 9 grudnia 2009 r. (sygn. akt IV CSK 290/09), dotyczący „...potrzeby istnienia w systemie prawa klauzul generalnych...”, **ma się nijak** do problematyki ubezpieczeń społecznych. Dotyczy on zupełnie innej materii prawnej, tj. ochrony dóbr osobistych, czyli sprawy cywilnej w znaczeniu materialnym, w przeciwieństwie do spraw z zakresu ubezpieczeń społecznych, które uznawane są w orzecznictwie jednolicie za sprawy cywilne w znaczeniu formalnym (por. uzasadnienia: uchwały Sądu Najwyższego z dnia 19 lutego 2008 r., II UZP 8/07, OSNP 2008 nr 13-14, poz. 198; wyroku Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 210/07, OSNP 2009 nr 5-6, poz. 75; uchwały Sądu Najwyższego z dnia 5 grudnia 2007 r., II UZP 4/07, OSNP 2008 nr 5-6, poz. 74 oraz uchwały Sądu Najwyższego z dnia 30 lipca 2003 r., III UZP 8/03, OSNP 2003 nr 23, poz. 574).
5. Nie jest prawdą, jak napisano w odpowiedzi na interpelację, że definicja ustawowa pojęcia „**państwo totalitarne**” została ujęta w art. 13b ust. 1 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. *o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji (...)*. Przepis ten zawiera jedynie definicję legalną „służby na rzecz totalitarnego państwa”, nie zaś definicję „państwa totalitarnego”, jako takiego, w rozumieniu tejże ustawy. Natomiast z treści § 146 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie *„Zasad techniki prawodawczej”* wynika obowiązek sformułowania definicji danego określenia, jeżeli jest ono wieloznaczne, nieostre lub nie jest powszechnie zrozumiałe. Z treści cytowanego wyżej § 146 ust. 1 pkt 3 ZTP wynika nakaz formułowania definicji określenia, którego znaczenie nie jest powszechnie rozumiane. Sytuacja taka ma miejsce w przypadku art. 13b ust. 1, co oznacza, że **brak jest w ww. ustawie definicji legalnej pojęcia „państwo totalitarne”**.

W uzasadnieniu rządowego projektu nowelizacji ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. *o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji (...)* (druk sejmowy nr 1061), nie wyjaśniono semantycznych powodów wprowadzenia terminu „państwo totalitarne”, ograniczając się do stwierdzenia, że wyrażenie „służba na rzecz totalitarnego państwa” jest bardziej adekwatne do przedmiotu regulacji niż „służba w organach bezpieczeństwa państwa w latach 1944-1990”. Można przyjąć, że ustawa próbuje nadać pojęciu „państwo totalitarne” szczególnego znaczenia, które można byłoby określić jako techniczne, gdyby służyło, czego nie czyni, legislacyjnemu dookreśleniu materii oraz gdyby nie miało określonego wydźwięku polityczno-ideologicznego, znajdującego się jednak poza sferą *stricte* prawną.

Na podstawie art. 1 ust. 1 z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej, w związku z art. 54 ust. 1 Konstytucji RP, informacja będąca odpowiedzią na przedstawione wyżej pytanie będzie udostępniona członkom wszystkich stowarzyszeń zrzeszonych w Federacji Stowarzyszeń Służb Mundurowych RP oraz szerokiej opinii publicznej.

Jednocześnie na podstawie art. 14 ust. 1 ww. ustawy o dostępie do informacji publicznej, wnosimy o przesłanie informacji pocztą pod adres e-mail: sekretariatfssm@op.pl

Zdzisław Czarniecki
Prezydent

Federacji Stowarzyszeń Służb Mundurowych RP